

ด่วนที่สุด

ที่ พม ๐๕๐๕/ ๒๑๖๕๗

กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์
๑๐๓๔ ถนนกรุงเกษม แขวงคลองมหานาค
เขตป้อมปราบศัตรูพ่าย กรุงเทพฯ ๑๐๑๐๐

๑๑ ตุลาคม ๒๕๖๗

เรื่อง ร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้ถูกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัว (ฉบับที่ ...) พ.ศ.

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

- สิ่งที่ส่งมาด้วย
๑. ร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้ถูกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัว (ฉบับที่ ...) พ.ศ.
 ๒. สรุปสาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้ถูกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัว (ฉบับที่ ...) พ.ศ.
 ๓. ตารางเปรียบเทียบร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้ถูกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัว (ฉบับที่ ...) พ.ศ.
 ๔. รายงานสรุปผลการรับฟังความคิดเห็น
 ๕. รายงานการวิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากกฎหมาย
 ๖. หลักฐานการรับฟังความคิดเห็น
 ๗. หลักฐานการเปิดเผยผลการรับฟังความคิดเห็นและการวิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากกฎหมาย
 ๘. แผนในการจัดทำกฎหมายลำดับรอง กรอบสาระสำคัญและกรอบระยะเวลาของร่างฯ
 ๙. รายการ QR Code

ด้วยกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ขอเสนอเรื่อง ร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้ถูกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัว (ฉบับที่ ...) พ.ศ. มาเพื่อคณะรัฐมนตรีพิจารณา โดยเรื่องนี้เข้าข่ายที่จะให้นำเสนอคณะรัฐมนตรีได้ตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ มาตรา ๔ (๒)

ทั้งนี้ เรื่องดังกล่าวมีรายละเอียด ดังนี้

๑. เหตุผลความจำเป็นที่ต้องเสนอคณะรัฐมนตรี

กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ โดยกรมกิจการสตรีและสถาบันครอบครัว ได้พิจารณาทบทวนพระราชบัญญัติ คุ้มครองผู้ถูกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัว พ.ศ. ๒๕๕๐ โดยการดำเนินงานส่วนใหญ่บรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมาย แต่ยังมีบางประการที่ไม่สามารถบรรลุเป้าหมาย เช่น ผู้ถูกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัวบางส่วนไม่ได้รับความคุ้มครองเนื่องด้วยข้อจำกัดเกี่ยวกับอายุความในการแจ้งต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ หรือร้องทุกข์ต่อพนักงานสอบสวน การใช้กลไกการไกล่เกลี่ย และประนีประนอมยอมความโดยไม่มีการบำบัดรักษาหรือปรับพฤติกรรมของผู้กระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัว การขาดกลไกการติดตามการปฏิบัติตามข้อตกลงประนีประนอมยอมความอย่างเคร่งครัด เป็นต้น ดังนั้น จึงต้องปรับปรุงกระบวนการและกลไกในการคุ้มครองผู้ถูกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัว เพื่อให้คุ้มครองผู้ถูกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัวได้อย่างครอบคลุมและมีประสิทธิภาพ จึงเห็นสมควรเสนอร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้ถูกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัว (ฉบับที่ ...) พ.ศ. เข้าสู่การพิจารณา

/ของคณะรัฐมนตรี ...

ของคณะรัฐมนตรี ในการเสนอร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้ถูกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัว (ฉบับที่ ...) พ.ศ. ฉบับดังกล่าว เข้าข่ายที่จะต้องนำเสนอคณะรัฐมนตรีตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่อง และการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๕๘ มาตรา ๔ (๒)

๒. ความเร่งด่วนของเรื่อง

เนื่องด้วยพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้ถูกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัว พ.ศ. ๒๕๕๐ มีผลบังคับใช้มาตั้งแต่วันที่ ๑๒ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๕๐ ซึ่งไม่เหมาะสมกับสถานการณ์ปัจจุบันที่มีความเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว โดยที่พระราชบัญญัติคุ้มครองผู้ถูกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัว พ.ศ. ๒๕๕๐ ไม่สามารถบรรลุวัตถุประสงค์ตามเจตนารมณ์แห่งกฎหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีบทบัญญัติบางประการที่ยังไม่เหมาะสมกับการดำเนินการเพื่อคุ้มครองผู้ถูกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัวในปัจจุบัน สมควรปรับปรุงบทบัญญัติในส่วนที่เกี่ยวกับนิยามความรุนแรงในครอบครัว บุคคลในครอบครัวและพนักงานเจ้าหน้าที่ หลักเกณฑ์และระยะเวลาการร้องทุกข์ การออกคำสั่งกำหนดมาตรการหรือวิธีการบรรเทาทุกข์ให้แก่ผู้ถูกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัว การดำเนินคดีกับผู้กระทำความผิด และการดำเนินการในชั้นศาล รวมทั้งกำหนดมาตรการเพิ่มเติมเพื่อคุ้มครองสวัสดิภาพผู้ที่จะถูกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัวและป้องกันการกระทำความผิดซ้ำ เพื่อให้การบังคับใช้กฎหมายเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ อันจะเป็นประโยชน์ในการคุ้มครองสวัสดิภาพของบุคคลในครอบครัว จึงเห็นสมควรเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาโดยด่วน

๓. สารสำคัญและข้อเท็จจริง

กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ โดยกรมกิจการสตรีและสถาบันครอบครัว เป็นหน่วยงานหลักมีหน้าที่และภารกิจในการขับเคลื่อนการป้องกันและแก้ไขปัญหาคความรุนแรงในครอบครัว กรมกิจการสตรีและสถาบันครอบครัว ได้เน้นการส่งเสริมสถาบันครอบครัว และขับเคลื่อนงานตามพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้ถูกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัว พ.ศ. ๒๕๕๐ ซึ่งเป็นกฎหมายที่เน้นการคุ้มครองช่วยเหลือครอบครัวที่ประสบปัญหาความรุนแรงในครอบครัว และกฎหมายฉบับนี้ได้กำหนดกลไกในการช่วยเหลือคุ้มครองผู้ถูกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัว โดยกำหนดให้มีกลไกในการปฏิบัติงาน ได้แก่ พนักงานเจ้าหน้าที่ พนักงานสอบสวน ผู้ประนีประนอม แพทย์ จิตแพทย์ นักสังคมสงเคราะห์ นักจิตวิทยา และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ซึ่งพนักงานเจ้าหน้าที่ตามพระราชบัญญัติฯ เป็นกลไกหลักที่สำคัญที่สุดในการขับเคลื่อนการดำเนินงานตามพระราชบัญญัติฯ นอกจากนี้ กฎหมายฉบับนี้ยังได้กำหนดให้ประชาชนทั่วไปมีบทบาทในการแจ้งเหตุความรุนแรงในครอบครัวต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ตามกฎหมาย

โดยพระราชบัญญัติฉบับนี้สอดคล้องกับมาตรฐานและธรรมเนียมปฏิบัติระหว่างประเทศ ได้แก่ ปฏิญญาสากลว่าด้วยสิทธิมนุษยชน (Universal Declaration of Human Rights : UDHR) กติการะหว่างประเทศว่าด้วยสิทธิพลเมืองและสิทธิทางการเมือง (International Covenant on Civil and Political Rights : ICCPR) อนุสัญญาว่าด้วยการขจัดการเลือกปฏิบัติต่อสตรีในทุกรูปแบบ (Convention on the Elimination of All Forms of Discrimination Against Women (CEDAW)) อนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็ก (Convention on the Rights of the Child (CRC)) และสอดคล้องกับอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิของชนพิการ (Convention on the Rights of the Persons with Disabilities : CRPD) นอกจากนี้ ยังเป็นไปตามยุทธศาสตร์ต้นแบบและมาตรการเชิงปฏิบัติของสหประชาชาติ ว่าด้วยการขจัดความรุนแรงต่อเด็กในด้านการป้องกันอาชญากรรมและความยุติธรรมทางอาญา ข้อ ๙ (เอ) และยุทธศาสตร์ต้นแบบและมาตรการเชิงปฏิบัติว่าด้วยการขจัดความรุนแรงต่อผู้หญิงในด้านการป้องกันอาชญากรรมและความยุติธรรมทางอาญา ข้อ ๑๔ (เอ) พร้อมทั้งสอดคล้องกับรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๒๗

/แต่เนื่องจาก ...

แต่เนื่องจากการบังคับใช้พระราชบัญญัติฯ ตั้งแต่ ปี พ.ศ. ๒๕๕๐ กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ โดยกรมกิจการสตรีและสถาบันครอบครัวได้ดำเนินการประเมินผลสัมฤทธิ์ของพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้ถูกกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัว พ.ศ. ๒๕๕๐ และได้นำเสนอประเด็นการแก้ไขกฎหมายและการบังคับใช้ คือ จากการรับฟังความคิดเห็นจากผู้ปฏิบัติงานไม่ว่าจะเป็นหน่วยงานภาครัฐและภาคเอกชนที่เกี่ยวข้อง พบว่า การดำเนินงานส่วนใหญ่บรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมาย แต่ยังมีบางประการที่ไม่สามารถบรรลุเป้าหมาย เช่น ผู้ถูกกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัวบางส่วนไม่ได้รับความคุ้มครองเนื่องด้วยข้อจำกัดเกี่ยวกับอายุความในการแจ้งต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ หรือร้องทุกข์ต่อพนักงานสอบสวน โดยกฎหมายกำหนดให้ต้องแจ้งหรือร้องทุกข์ภายในสามเดือนนับแต่ผู้ถูกกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัวอยู่ในวิสัยและมีโอกาสที่จะแจ้งหรือร้องทุกข์ได้ การใช้กลไกการไกล่เกลี่ยและประนีประนอมยอมความโดยไม่มีการบำบัดรักษาหรือปรับพฤติกรรมของผู้กระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัว การขาดกลไกการติดตามการปฏิบัติตามข้อตกลงประนีประนอมยอมความอย่างเคร่งครัด ซึ่งปัญหาเหล่านี้นอกจากจะส่งผลให้ผู้ถูกกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัวไม่ได้รับการคุ้มครองแล้ว ยังเป็นผลให้ผู้กระทำ ความรุนแรงในครอบครัวมีการกระทำผิดซ้ำ

๔.สาระสำคัญของร่างกฎหมาย

เพื่อให้การแก้ไขปัญหาในการบังคับใช้พระราชบัญญัติคุ้มครองผู้ถูกกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัว พ.ศ. ๒๕๕๐ และสามารถดำเนินการตามกระบวนการคุ้มครองสวัสดิภาพผู้ถูกกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัวตามเหตุปัจจัยและปัญหาที่มีความหลากหลายตามความเปลี่ยนแปลงของสังคม กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ โดยกรมกิจการสตรีและสถาบันครอบครัวในฐานะเป็นหน่วยงานหลักที่รับผิดชอบในการบังคับใช้พระราชบัญญัติคุ้มครองผู้ถูกกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัว พ.ศ. ๒๕๕๐ ได้ดำเนินการประเมินผลสัมฤทธิ์ของพระราชบัญญัติดังกล่าว ซึ่งมีข้อคิดเห็นหรือข้อเสนอแนะในการปรับปรุงแก้ไขกฎหมายฉบับนี้ ในการนี้ กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ โดยกรมกิจการสตรีและสถาบันครอบครัวจึงแต่งตั้ง “คณะกรรมการจัดทำร่างกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองผู้ถูกกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัว” และ “คณะกรรมการปรับปรุงพระราชบัญญัติส่งเสริมการพัฒนาและคุ้มครองสถาบันครอบครัว พ.ศ. ๒๕๖๒” ตามลำดับ โดยคณะกรรมการแต่ละคณะได้ดำเนินการขับเคลื่อนและมีการพิจารณาปรับปรุงแก้ไขพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้ถูกกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัว พ.ศ. ๒๕๕๐ และยกร่างเป็น “ร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้ถูกกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัว (ฉบับที่ ...) พ.ศ.” เพื่อแก้ไขพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้ถูกกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัว พ.ศ. ๒๕๕๐ โดยมีรายละเอียด ดังนี้

๔.๑ แก้ไขเพิ่มเติมบทนิยามคำว่า “ความรุนแรงในครอบครัว” “บุคคลในครอบครัว” และ “พนักงานเจ้าหน้าที่” ให้มีความชัดเจนและครอบคลุมมากยิ่งขึ้น (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๓)

๔.๒ เพิ่มบทนิยามคำว่า “ผู้บริหารท้องถิ่น” เพื่อเข้ามามีบทบาทในการป้องกันและแก้ไข ปัญหาความรุนแรงในครอบครัวให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๓)

๔.๓ แก้ไขเพิ่มเติมอัตราโทษปรับในความผิดฐานกระทำความรุนแรงในครอบครัว จากเดิมปรับไม่เกินหกพันบาท เป็นปรับไม่เกินหกหมื่นบาท (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๔ วรรคหนึ่ง)

๔.๔ กำหนดให้ศาลลงโทษหนักขึ้น หากมีการกระทำความรุนแรงในครอบครัวซ้ำ ภายในเวลาสามปี นับแต่วันที่ได้กระทำความผิดครั้งก่อน หรือเป็นการกระทำความรุนแรงในครอบครัวต่อเด็กอายุต่ำกว่าสิบแปดปีบริบูรณ์ (เพิ่มมาตรา ๔ วรรคสอง)

๔.๕ กำหนดมาตรการเพื่อคุ้มครองสวัสดิภาพของผู้ที่จะถูกกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัวหรือจะถูกกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัวซ้ำ (เพิ่มมาตรา ๔ วรรคสาม)

/๔.๖ เพิ่มเติมให้ ...

๔.๖ เพิ่มเติมให้การกระทำความผิดฐานกระทำความรุนแรงในครอบครัวที่เป็นการกระทำความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๓๙๑ ให้เป็นความผิดอันยอมความได้ (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๔ วรรคสี่)

๔.๗ แก้ไขเพิ่มเติมหน้าที่และอำนาจของพนักงานเจ้าหน้าที่ที่ได้พบเห็นการกระทำความรุนแรงในครอบครัวหรือได้รับแจ้งตามมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้ถูกกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัว พ.ศ. ๒๕๕๐ ให้มีความครอบคลุมและมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๖ วรรคสอง)

๔.๘ กำหนดความผิดกรณีขัดขวางการปฏิบัติงานของพนักงานเจ้าหน้าที่ในการเข้าไปในเคสสถานหรือสถานที่ที่เกิดเหตุ (เพิ่มมาตรา ๖ วรรคสี่)

๔.๙ แก้ไขเพิ่มเติมระยะเวลาการร้องทุกข์คดีความรุนแรงในครอบครัว โดยขยายระยะเวลาจากสามเดือนเป็นหกเดือน (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๗)

๔.๑๐ แก้ไขเพิ่มเติมหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการดำเนินคดีกับผู้กระทำความรุนแรงในครอบครัว โดยให้พนักงานสอบสวนหรือการสอบสวนไว้ก่อน หากมีกรณีต้องดำเนินการตามมาตรการหรือวิธีการเพื่อบรรเทาทุกข์ให้แก่บุคคลผู้ถูกกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัวเป็นการชั่วคราว (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๘ วรรคหนึ่ง)

๔.๑๑ แก้ไขเพิ่มเติมหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการดำเนินคดีกับผู้กระทำความรุนแรงในครอบครัว ในกรณีที่เป็นการกระทำความผิดเกี่ยวพันกับความผิดตามกฎหมายอื่น ไม่ว่าจะมีความผิดกรรมเดียว ผิดกฎหมายหลายบทหรือต่างกรรมต่างวาระกัน ถ้าเป็นคดีที่มีอัตราโทษจำคุกไม่เกินสิบปี ให้สามารถดำเนินคดีความผิดตามกฎหมายอื่นนั้นต่อศาลเยาวชนและครอบครัวได้ (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๘ วรรคสอง)

๔.๑๒ แก้ไขเพิ่มเติมให้การกระทำโดยเจตนาให้เกิดความเสียหายแก่ผู้กระทำหรือผู้ถูกกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัวเป็นเงื่อนไขสำคัญของการกระทำความผิดกรณีลงพิมพ์โฆษณาหรือเผยแพร่ข้อมูลความรุนแรงในครอบครัว และกำหนดข้อยกเว้นความผิด โดยจะต้องเป็นการกระทำเพื่อประโยชน์ทางวิชาการเท่าที่จำเป็น หรือมีเหตุจำเป็นเพื่อประโยชน์ของทางราชการ หรือด้วยความยินยอมเป็นหนังสือจากผู้ได้รับความเสียหายก่อน (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๙ วรรคหนึ่ง)

๔.๑๓ แก้ไขเพิ่มเติมหลักเกณฑ์และอำนาจในการออกคำสั่งกำหนดมาตรการหรือวิธีการเพื่อบรรเทาทุกข์ของพนักงานสอบสวน พนักงานอัยการ หรือพนักงานเจ้าหน้าที่ซึ่งได้รับมอบหมายจากรัฐมนตรี เพื่อให้สามารถคุ้มครองและบรรเทาความเดือดร้อนแก่บุคคลผู้ถูกกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัวได้อย่างมีประสิทธิภาพและครอบคลุมมากยิ่งขึ้น (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๐ วรรคหนึ่ง)

๔.๑๔ กำหนดให้พนักงานเจ้าหน้าที่หรือบุคคลใดที่ต้องจ่ายเงินเพื่อดำเนินการตามมาตรการหรือวิธีการเพื่อบรรเทาทุกข์ให้แก่ผู้ถูกกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัวและบุคคลในครอบครัว มีสิทธิไล่เบี้ยจากผู้กระทำความรุนแรงในครอบครัว (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๐ วรรคสามและวรรคสี่)

๔.๑๕ แก้ไขเพิ่มเติมอัตราโทษปรับกรณีฝ่าฝืนไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของพนักงานเจ้าหน้าที่จากเดิมปรับไม่เกินสามพันบาท เป็นปรับไม่เกินสามหมื่นบาท (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๐ วรรคห้า)

๔.๑๖ แก้ไขเพิ่มเติมอัตราโทษปรับกรณีฝ่าฝืนไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของศาล จากเดิมปรับไม่เกินหกพันบาท เป็นปรับไม่เกินหกหมื่นบาท (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๑ วรรคสาม)

๔.๑๗ กำหนดให้มีการจัดทำแผนแก้ไขและป้องกันการใช้ความรุนแรงในครอบครัวในกรณีจำเป็น และกำหนดให้เป็นอำนาจของศาลในการออกคำสั่งแก่บุคคลที่เกี่ยวข้องให้ปฏิบัติตามแผนดังกล่าว โดยเน้นการคุ้มครองผู้ถูกกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัว และการกำหนดวิธีการเพื่อความปลอดภัยและเงื่อนไขคุมประพฤติตามประมวลกฎหมายอาญา มากกว่าการไล่เกลี้ยประณินประนอม (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๕)

๔.๑๘ กำหนดให้พนักงานเจ้าหน้าที่ทำหน้าที่เป็นผู้จัดการกรณีความรุนแรงในครอบครัว และกำหนดหลักเกณฑ์และเงื่อนไขเกี่ยวกับการจัดทำแผนแก้ไขและป้องกันการใช้ความรุนแรงในครอบครัว ตลอดจนกำหนดผลทางกฎหมายกรณีมีการดำเนินการตามแผนดังกล่าวครบถ้วนแล้ว (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๖)

๔.๑๙ กำหนดเหตุผลโทษกรณีผู้กระทำความรุนแรงในครอบครัวได้กระทำไปเพราะเหตุอันเนื่องมาจากตนเองหรือบุคคลในครอบครัวของตนถูกระทำด้วยความรุนแรงหรือถูกระทำโดยมิชอบซ้ำกันอย่างต่อเนื่องจนเป็นเหตุให้เกิดความกระทบกระเทือนต่อร่างกายหรือจิตใจอย่างรุนแรง (เพิ่มมาตรา ๑๖/๑)

๔.๒๐ แก้ไขเพิ่มเติมผู้รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ ให้รวมถึงรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข เพื่อให้แต่ละหน่วยงานเข้ามามีบทบาทและรับผิดชอบภารกิจในส่วนที่เกี่ยวข้องกับหน้าที่และอำนาจของตนได้อย่างมีประสิทธิภาพและเกิดผลสัมฤทธิ์ (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๘) รายละเอียดตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๑ - ๓

๕. ประโยชน์และผลกระทบ

เมื่อร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้ถูกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัว (ฉบับที่ ...) พ.ศ. มีผลใช้บังคับแล้ว กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ โดยกรมกิจการสตรีและสถาบันครอบครัว จะใช้เป็นเครื่องมือเพื่อปฏิบัติหน้าที่ในการคุ้มครองสวัสดิภาพผู้ถูกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัว ป้องกันการกระทำความรุนแรงซ้ำ และเพิ่มมาตรการในการดำเนินคดีและปรับพฤติกรรมผู้กระทำความรุนแรงในครอบครัว มีผลให้ผู้ถูกระทำด้วยความรุนแรงและบุคคลในครอบครัว ได้รับการคุ้มครองทั้งทางร่างกาย จิตใจ อารมณ์ และสังคม อันเป็นการส่งเสริมสวัสดิภาพของสถาบันครอบครัว ซึ่งเป็นสถาบันพื้นฐานของสังคม ส่งผลต่อการพัฒนาบุคคล สังคม และประเทศชาติ ทั้งนี้ เมื่อร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้ถูกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัว (ฉบับที่ ...) พ.ศ. มีผลใช้บังคับแล้ว โดยร่างพระราชบัญญัติฯ ได้กำหนดเจตนารมณ์ ดังนี้

๕.๑ คุ้มครองสิทธิหรือประโยชน์อันพึงได้ตามกฎหมายหรือศีลธรรม ค่าใช้จ่ายในการบำบัดฟื้นฟูร่างกายและจิตใจอันเกิดจากการถูกระทำด้วยความรุนแรง และความปลอดภัยและสวัสดิภาพของผู้ถูกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัว ตลอดจนมาตรการในการลดความเสี่ยงในการถูกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัวซ้ำ

๕.๒ ควบคุมพฤติกรรมของผู้กระทำความรุนแรงในครอบครัวมิให้มีโอกาสกระทำความรุนแรงต่อผู้ถูกระทำด้วยความรุนแรงหรือบุคคลในครอบครัว โดยใช้มาตรการคุมประพฤติหรือวิธีการเพื่อความปลอดภัยตามที่กำหนดไว้ในประมวลกฎหมายอาญาหรือกฎหมายอื่น

๕.๓ แก้ไขความขัดแย้งและการใช้ความรุนแรงในครอบครัวเท่าที่สามารถจะทำได้ เพื่อสงวนและคุ้มครองคู่สมรส หรือคู่ชีวิต ที่สมัครใจอยู่กินกันฉันสามีภริยาหรือคู่ชีวิต แต่หากไม่อาจรักษาสถานภาพของการสมรสหรือคู่ชีวิตได้อีกต่อไป ก็ให้แยกกันอยู่โดยไม่ต้องไม่มีพฤติกรรมในการแทรกแซงรบกวนความเป็นอยู่ของผู้อื่น ในกรณีที่คู่สมรสที่ไม่สมัครใจอยู่กินฉันสามีภริยาและพ้องหย่าต่อศาล ให้ศาลนำพยานหลักฐานและคำคู่ความในคดีดังกล่าวไปพิจารณาประกอบในสำนวนคดี

๕.๔ การคุ้มครองและช่วยเหลือครอบครัว โดยเฉพาะอย่างยิ่งในกรณีที่ครอบครัวนั้นต้องรับผิดชอบในการดูแลให้การศึกษาแก่สมาชิกที่เป็นผู้เยาว์ โดยคำนึงถึงสวัสดิภาพและอนาคตของบุตร ซึ่งเป็นผู้เยาว์เป็นสำคัญ

ในการนี้ เจ้าหน้าที่จะมีกฎหมายที่ใช้ในการปฏิบัติงานคุ้มครองสวัสดิภาพผู้ถูกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัว เช่น กระบวนการในการคุ้มครองผู้ถูกระทำ ขยายกลไกพนักงานเจ้าหน้าที่โดยรวมถึงผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อายุความ เพิ่มเติมอัตราโทษผู้กระทำ กำหนดข้อยกเว้นความผิดฐานเผยแพร่

โฆษณา แก้ไขเพิ่มเติมหลักเกณฑ์และอำนาจในการออกคำสั่งบรรเทาทุกข์ กำหนดผู้จัดการกรณีความรุนแรงในครอบครัว กำหนดเหตุผลโทษกรณีผู้กระทำความรุนแรงในครอบครัว และขยายผู้รักษาการตามพระราชบัญญัติฯ อันจะส่งผลให้ผู้ถูกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัว และบุคคลในครอบครัวได้รับความคุ้มครองจากทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องอย่างเหมาะสม รวมทั้งมีการสร้างความร่วมมือระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และภาคประชาสังคมในพื้นที่ อันจะส่งผลให้ผู้ถูกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัว และบุคคลในครอบครัว ได้รับความช่วยเหลือจากกลไกที่เกี่ยวข้องตามกฎหมายอย่างเหมาะสม โดยคำนึงถึงผู้ถูกระทำเป็นสำคัญ ทั้งนี้ เพื่อให้ผู้ถูกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัวมีชีวิตได้อย่างปกติสุข รวมทั้งการกำหนดให้กลไกหลัก ได้แก่ พนักงานเจ้าหน้าที่ตามพระราชบัญญัติดังกล่าวสามารถทำหน้าที่เป็นผู้จัดการกรณีความรุนแรงในครอบครัว และกำหนดหลักเกณฑ์และเงื่อนไขเกี่ยวกับการจัดทำแผนแก้ไขและป้องกันการใช้ความรุนแรงในครอบครัว และกระบวนการขั้นตอนอันจะเอื้อต่อการคุ้มครองผู้ถูกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัวได้

ร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้ถูกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัว (ฉบับที่ ..) พ.ศ. อาจส่งผลกระทบต่อการใช้สิทธิและเสรีภาพหรือก่อให้เกิดหน้าที่หรือภาระโดยตรง ได้แก่ ผู้กระทำความรุนแรงในครอบครัว บุคคลในครอบครัว ชุมชน พนักงานเจ้าหน้าที่ของรัฐ พนักงานฝ่ายปกครอง อัยการ และศาล ซึ่งเป็นผู้ที่เกี่ยวข้องตามกระบวนการคุ้มครองผู้ถูกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัว ตามร่างพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าว กระบวนการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ โดยกรมกิจการสตรีและสถาบันครอบครัว ได้ดำเนินการรับฟังความคิดเห็นของผู้เกี่ยวข้องและองค์กรที่เกี่ยวข้องต่อร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้ถูกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัว (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ผ่านระบบกลางทางกฎหมาย (law.go.th) จำนวน ๓ ครั้ง ดังนี้ การรับฟังความคิดเห็น ครั้งที่ ๑ ระหว่างวันที่ ๑๖ ธันวาคม ๒๕๖๕ ถึงวันที่ ๑๖ มกราคม ๒๕๖๖ มีผู้เข้าร่วมแสดงความคิดเห็น จำนวน ๑๒๙ คน การรับฟังความคิดเห็น ครั้งที่ ๒ ระหว่างวันที่ ๙ ตุลาคม ถึงวันที่ ๖ พฤศจิกายน ๒๕๖๖ มีผู้เข้าร่วมแสดงความคิดเห็น จำนวน ๕๑๐ คน และการรับฟังความคิดเห็น ครั้งที่ ๓ ระหว่างวันที่ ๓๑ พฤษภาคม ถึงวันที่ ๑๔ มิถุนายน ๒๕๖๗ เรียบร้อยแล้ว มีผู้เข้าร่วมแสดงความคิดเห็น จำนวน ๒๗๕ คน โดยมีข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะของหน่วยงาน และองค์กรที่เกี่ยวข้อง จากหน่วยงานภาครัฐ องค์กรพัฒนาเอกชน และประชาชนทั่วไป ซึ่งกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ได้จัดทำสรุปผลการรับฟังความคิดเห็นครั้งที่ ๑ ถึงครั้งที่ ๓ รายละเอียดตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๔ และจัดทำรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากกฎหมาย รายละเอียดตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๕ โดยได้เปิดเผยสรุปผลการรับฟังความคิดเห็น และรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากกฎหมายฉบับดังกล่าว ผ่านระบบกลางทางกฎหมาย (law.go.th) เรียบร้อยแล้ว รายละเอียดตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๖ และ ๗

ทั้งนี้ ร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้ถูกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัว (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ส่งผลให้การดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องบางประการต้องมีการจัดทำกฎหมายลำดับรอง เพื่อบรรลุเจตนารมณ์ของกฎหมาย เมื่อร่างพระราชบัญญัติฯ ดังกล่าว มีผลใช้บังคับแล้ว จำนวน ๒ ฉบับ โดยอาศัยอำนาจตามมาตรา ๑๑ จัดทำประกาศกระทรวงสาธารณสุขเกี่ยวกับการรับผู้กระทำความรุนแรงในครอบครัวเข้ารับการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูหรือเข้ารับการรักษารักษาอื่น และมาตรา ๑๔ จัดทำระเบียบอธิบดีผู้พิพากษาศาลเยาวชนและครอบครัวกลาง เกี่ยวกับการพิจารณาโทษผู้กระทำความผิดน้อยกว่าที่กฎหมายกำหนดในกรณีผู้กระทำความผิดได้กระทำ เพราะเหตุอันเนื่องมาจากตนเองหรือบุคคลในครอบครัวของตนถูกระทำด้วยความรุนแรงหรือถูกระทำโดยมิชอบ ข้ำกันอย่างต่อเนื่องจนเป็นเหตุให้กระทบกระเทือนต่อร่างกายหรือจิตใจอย่างรุนแรง รายละเอียดตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๘

๖. ค่าใช้จ่ายและแหล่งที่มา หรือการสูญเสียรายได้

เนื่องด้วยร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้ถูกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัว (ฉบับที่ ..) พ.ศ. เป็นร่างกฎหมายที่ปรับปรุงแก้ไขพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้ถูกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัว พ.ศ. ๒๕๕๐ กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ โดยกรมกิจการสตรีและสถาบันครอบครัว เป็นหน่วยงานที่กำกับดูแลพระราชบัญญัติฉบับดังกล่าว และได้รับงบประมาณในการดำเนินการตามพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้ถูกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัว พ.ศ. ๒๕๕๐ เป็นประจำทุกปี ซึ่งมีกองส่งเสริมสถาบันครอบครัว เป็นหน่วยงานในสังกัดกรมกิจการสตรีและสถาบันครอบครัว มีหน้าที่รับผิดชอบโดยตรง และมีเจ้าหน้าที่ซึ่งปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการคุ้มครองผู้ถูกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัวตามพระราชบัญญัติดังกล่าว ไม่ว่าจะเป็นเจ้าหน้าที่ในสังกัดศูนย์ปฏิบัติการเพื่อป้องกันการกระทำความรุนแรงในครอบครัวในสังกัดกรมกิจการสตรีและสถาบันครอบครัว และสำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัดทุกจังหวัด รวมทั้งมีพนักงานเจ้าหน้าที่ที่ได้รับการแต่งตั้งตามพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้ถูกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัว พ.ศ. ๒๕๕๐ จำนวน ๑,๓๕๘ คน ร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้ถูกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัว (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ไม่ได้กำหนดเกี่ยวกับเรื่องกองทุน จึงไม่ก่อให้เกิดภาระงบประมาณแต่อย่างใด

๗. ความเห็นหรือความเห็นชอบ/อนุมัติของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ โดยกรมกิจการสตรีและสถาบันครอบครัว ได้ดำเนินการแต่งตั้ง “คณะกรรมการจัดทำร่างกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองผู้ถูกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัว” และ “คณะกรรมการปรับปรุงพระราชบัญญัติส่งเสริมการพัฒนาและคุ้มครองสถาบันครอบครัว พ.ศ. ๒๕๖๒” ตามลำดับ โดยมีองค์ประกอบเป็นผู้แทนหน่วยงานภาครัฐ ได้แก่ ผู้แทนกระทรวงมหาดไทย กระทรวงสาธารณสุข ศาลเยาวชนและครอบครัวกลาง สำนักงานตำรวจแห่งชาติ สำนักงานอัยการสูงสุด และสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ผู้แทนองค์กรภาคเอกชน ได้แก่ มูลนิธิหญิงชายก้าวไกล มูลนิธิเครือข่ายครอบครัว บริษัทส่งเสริมบทบาทพ่อแม่เพื่อสังคม จำกัด มูลนิธิส่งเสริมความเสมอภาคทางสังคม และสมาคมเครือข่ายพัฒนาชุมชนแห่งการเรียนรู้ ผู้ทรงคุณวุฒิจากสถาบันการศึกษา ได้แก่ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย และมหาวิทยาลัยสยาม และนักวิชาการอิสระที่มีความเชี่ยวชาญด้านสตรีและครอบครัว รวมทั้งหน่วยงานในสังกัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ได้แก่ สำนักงานปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ และกรมกิจการสตรีและสถาบันครอบครัว ทั้งนี้ คณะกรรมการแต่ละคณะได้มีการพิจารณาปรับปรุงแก้ไขพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้ถูกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัว พ.ศ. ๒๕๕๐ ทั้งนี้ ในการประชุมคณะกรรมการปรับปรุงพระราชบัญญัติส่งเสริมการพัฒนาและคุ้มครองสถาบันครอบครัว พ.ศ. ๒๕๖๒ ครั้งที่ ๒/๒๕๖๗ ผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ เมื่อวันศุกร์ที่ ๒๖ กรกฎาคม ๒๕๖๗ ณ ห้องประชุมกรมกิจการสตรีและสถาบันครอบครัว ชั้น ๑๒ กรมกิจการสตรีและสถาบันครอบครัว ที่ประชุมเห็นชอบให้กรมกิจการสตรีและสถาบันครอบครัวดำเนินการปรับปรุงและนำเสนอ “ร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้ถูกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัว (ฉบับที่ ..) พ.ศ.” ฉบับสมบูรณ์ เข้าสู่การพิจารณาของคณะรัฐมนตรีและรัฐสภา เพื่อมีผลใช้บังคับเป็นกฎหมายต่อไป

๘. ข้อกฎหมายและมติคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้อง

เมื่อวันที่ ๒๖ มีนาคม ๒๕๖๗ คณะรัฐมนตรีมีมติให้ส่วนราชการที่เกี่ยวข้องเร่งเสนอกฎหมายที่อยู่ในความรับผิดชอบเข้าสู่การพิจารณาของคณะรัฐมนตรีโดยเร็ว ซึ่งกำหนดให้ร่างพระราชบัญญัติ

/คุ้มครอง ...

คุ้มครองผู้ถูกกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัว (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ของกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ เป็นร่างกฎหมายของหน่วยงานที่ให้เร่งเสนอเข้าสู่การพิจารณาของคณะรัฐมนตรีโดยเร็ว รายละเอียดตามหนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๓/ว ๑๔๘ ลงวันที่ ๒๘ มีนาคม ๒๕๖๗ เรื่อง การติดตามสถานะร่างพระราชบัญญัติของคณะรัฐมนตรี

๙. ข้อเสนอของหน่วยงานของรัฐ/คณะกรรมการเจ้าของเรื่อง

กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ พิจารณาแล้วเห็นว่า ร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้ถูกกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัว (ฉบับที่ ..) พ.ศ. เป็นร่างกฎหมายที่มีประโยชน์และเป็นเครื่องมือในการคุ้มครองผู้ถูกกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัว ซึ่งได้กำหนดรูปแบบและกระบวนการคุ้มครองสวัสดิภาพได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น สอดคล้องกับรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ พันธสัญญาระหว่างประเทศ และยุทธศาสตร์ชาติ จึงขอเสนอร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้ถูกกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัว (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ฉบับดังกล่าว เพื่อให้คณะรัฐมนตรีพิจารณาให้ความเห็นชอบตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ มาตรา ๔ (๒) รวมทั้งเป็นไปตามระเบียบว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการเสนอเรื่องต่อคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ หมวด ๔ การเสนอร่างกฎหมายต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณานำเสนอคณะรัฐมนตรีต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายวรารุณ ศิลปอาชา)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์

กรมกิจการสตรีและสถาบันครอบครัว

กองส่งเสริมสถาบันครอบครัว

โทร./โทรสาร ๐ ๒๖๕๙ ๖๗๒๕

ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ : empowerment.family@gmail.com